ANUL IV. — Nr. 961 EDIȚIA A DOUA MARȚI, 1 OCTOMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

În Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din Județe și Străinătate prin mandate postale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un numĕr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREȘTĬ și JUDEȚE se primesc
NUMAĬ la ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . 3.— leĭ „
Inserțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Se fură la Fortificațiĭ

Tripla alianță

„ADEVĔRUL“ LA IAȘI

Inmormântarea lui Parnell

Alergările de erĭ

DIN PITEȘTI

Amor și rĕsbunare

București, 30 Septembre 1891.

SE FURA LA FORTIFICAȚII

Curtea cu jurațĭ de Ilfov a judecat deunăzĭ un proces care, cu drept cuvênt, a făcut mult sgomot.

Era vorba de niște abuzurĭ ce se zicea că s'aŭ comis la fortificările capitaleĭ. Un antreprenor și câțĭ-va funcționarĭ subalternĭ aĭ direcțieĭ lucrărilor eraŭ acuzațĭ de mită și de fals în acte publice.

Faptele se petrecuseră acum treĭ lunĭ; direcția fortificărilor sezisase justiția care procedase cu asprime, arestând pe ceĭ bănuițĭ și refuzând chiar liberarea lor pe cauțiune.

In fine, procesul se înfățișă înaintea juraților.

Cestiunea era însemnată, nu atât din cauza importanteĭ sume păgubite de Stat, cât din causa faptuluĭ că, cu această ocasiune, era să se puie capăt unor abuzurĭ despre carĭ se vorbea de mult în public.

Toată lumea se aștepta că direcțiunea fortificărilor se va folosi de acest proces spre a statua un exemplu și a închide gura acelora carĭ șopteaŭ că lucrările de fortificare sunt un isvor de abuzurĭ de tot felul.

Era maĭ ales necesar ca să se facă lumină în această afacere, fiind că, cu aceste lucrărĭ speciale, se manipulează sume marĭ, milioane și iar milioane, ce se cheltuesc aproape fără nicĭ un control din partea Statuluĭ și a curțeĭ de compturĭ.

Mare fu surprinderea publiculuĭ când înaintea Curțeĭ se citi o adresă din partea direcțiuneĭ fortificărilor în care dînsa declara că renunță a se constitui parte civilă, fiindcă nu a putut încă evalua suma păgubită, nicĭ constata dacă a fost o pagubă, rezervându-și dreptul de a urmări pe acuzațĭ pe calea civilă.

O asemenea declarațiune nu putea de cât să ușureze mult pozițiunea acuzaților, căcĭ, nefiind nicĭ o pagubă dovedită, lipsea elementul cel maĭ important al delictuluĭ de mituire și al crimeĭ de fals în acte publice.

Orĭ cine era în drept de a să întreba:

De ce direcțiunea fortificărilor a început prin a se adresa justițieĭ, arătând că a suferit pagubĭ însemnate, de ce dînsa a intervenit chiar pentru arestarea bănuiților și pentru a se refuza liberarea lor pe cauțiune, iar, în urmă, s'a decis de o dată de a se abține de la orĭ ce participare la proces, venind astfel în ajutorul acuzaților?

Motivul că n'a putut evalua dauna suferită nu era serios și trebuia să dea loc la presupunerĭ din cele maĭ ciudate.

Dacă după treĭ lunĭ, direcția fortificărilor n'a putut încă să evalueze paguba și chiar să se convingă dacă în genere paguba a fost, ea a procedat cu o culpabilă ușurință sezisând justiția fără a avea nicĭ un început de dovadă.

Aceasta însă nu e probabil, căcĭ în fața instanțelor penale pregătitoare, adică în fața parchetuluĭ și a Camereĭ de punere sub acuzațiune, direcția se constituise parte civilă pentru suma de 44,000 francĭ. Prin urmare, ea constatase că îĭ lipsește o sumă oare-care și atribuia acéstă lipsă acuzaților. Cum se face dar, că, în fața juraților, direcția să se deziste de-odată?

Dar ce să maĭ argumentăm?

Lucrul este lămurit. Dezistarea direcțiuneĭ dovedește că, la lucrările de fortificație, se petrec lucrurĭ asupra căror ceĭ interesațĭ nu voesc să se facă lumină.

Nimenĭ nu se îndoește că abuzurĭ s'aŭ comis și se comit; suntem sigurĭ că jurațiĭ chiar eraŭ convinșĭ că *se fură la fortificărĭ;* cu toate acestea, eĭ aŭ achitat pe acuzațĭ și nu puteaŭ să facă alt-fel, căcĭ, din desbaterile procesuluĭ, căpătaseră convincțiunea că adevĕrațiĭ culpabilĭ nu eraŭ în fața justițieĭ.

N'are cine-va de cât să recitească depunerile martorilor și desbaterile în acest proces și va vedea că o bună parte din milioanele ce se cheltuiesc pentru fortificărĭ, servă, nu la apărarea Țăreĭ, ci la căpătuirea uneĭ cete de antreprenorĭ și de funcționarĭ militarĭ și civilĭ, pe când o altă parte se duce să îmbogățească fabricanțiĭ străinĭ și, maĭ cu seamă, nemțĭ.

Dacă, fără a fi prezențĭ ceĭ marĭ, aŭ eșit la lumină o sumedenie de abuzurĭ și de neajunsurĭ, orĭ-cine poate să'șĭ închipuiască ce s'ar fi destăinuit dacă direcțiunea ar fi luat parte la proces.

Adevĕrata cauză care a provocat dezistarea direcțiuneĭ fortificărilor a fost dar teama ca, prin interogatoriele și desbaterile contradictorie, să nu iasă la lumină abuzurĭ mult maĭ grave de cât acele ce se imputaŭ acuzaților.

Și în fața uneĭ asemene situațiunĭ maĭ mult de cât îndoiase, când toată lumea strigă: *Se fură la fortificărĭ!* când milioane și iar milioane se cheltuesc fără control, guvernul tace, justiția e paralizată, Camerele nu cer nicĭ o socoteală de baniĭ țĕriĭ, fiind-că așa vrea Streinul de pe Tron.

Și nicĭ nu putea fi alt-fel; o faptă rea produce altă faptă rea. Fortificările au fost și sunt o trădare, un jaf al avereĭ naționale în favoarea străinilor; este firesc că dintr'un jaf să iasă tot felul de abuzurĭ și de hoțiĭ.

Procesul de deunăzĭ n'a fost de cât o mică resuflătoare a bubeĭ ce roade punga Țăriĭ.

Fortificările sunt pădurea Vlăsieĭ a Regeluĭ Carol!!

DUNAREANUL.

Inmormîntarea luĭ Parnell

DUBLIN, 30 Septembre. — Corpul luĭ Parnell a sosit la gară la 7 ore dimineață; o mulțime enormă îl aștepta; cosciugul a fost pus într'un dric pentru a fi transportat la Primărie; cortegiul era compus din membriĭ parneliștĭ, de diferite ramurĭ ale ligeĭ naționale și de alte asociațiunĭ. Imprejurimile Primărieĭ eraŭ ocupate de o mulțime imensă nerăbdătoare de a pătrunde în marea sală unde era depus corpul.

Porțile Primărieĭ s'aŭ deschis mulțimeĭ la 10 ore. Cosciugul era depus pe o plat-formă ridicată care se perdea sub coroanele de florĭ. Trenurĭ speciale sosiaŭ neîncetat din toate părțile Irlandeĭ aducĕnd miĭ de persoane. Cădea o ploaie torențială, dar mulțimea rămânea compactă; atitudinea este cu desevîrșire liniștită.

Inmormîntarea s'a făcut după amiazĭ; cortegiul era impunător, avea maĭ multe leghe de lungime; dricul era tras de 6 caĭ. Inmormîntarea s'a făcut la cimitirul Glașnevin în presența deputaților parneliștĭ, a unuĭ mare numĕr de membri aĭ ligeĭ naționale și a altor asosiațiunĭ, a primarilor și a representanților consiliilor municipale din Dublin, Cork și alte orașe, a uneĭ mulțimĭ imense venită din toate părțile Irlandeĭ. Ordinea a fost perfectă. Deputațiĭ anti-parneliștĭ s'aŭ abținut de la ceremonie.

Noĭ și tripla alianță

Sub titlul: *Atitudinea tripleĭ alianțe față cu românismul și planul cel noŭ al partideĭ luĭ Kossuth în contra coroâneĭ Habsburgice, Kreuzzeitung* de la 8 Octombre st. n. scrie următoarele:

Discuția, provocată de *Kreuzzeitung* asupra relațiilor Românieĭ față cu tripla alianță, a luat proporțiunĭ marĭ în presa Austrieĭ, Ungarieĭ și Românieĭ, și chestiunea pusă pe tapet nu poate să piardă nimic din însemnătatea eĭ, dacă Regele Carol ar renunța la călătoria sa la Berlin, călătorie anunțată de ziarele din Bucureștĭ.

De sigur, n'am putea să vedem în această renunțare un succes mare, căcĭ o întrevorbire între monarhĭ asupra importanteĭ chestiunĭ politice, de care e vorba, ar fi în orĭ ce caz folositoare; cu toate aceste, există azĭ destule alte căĭ, pe carĭ pot să se discute relațiile dintre state și guverne.

Ziarele din Viena și din Pesta sunt în genere foarte nemulțumite, pentru că noĭ cerem o esplicație limpede a tripleĭ alianțe cu România.

Dispoziția aceasta ne o esplicăm lesne, căcĭ, din nenorocire, de veacurĭ de om, anumite sfere din Austria preferă politica faptelor pe jumĕtate îndeplinite, a șovăeleĭ și a încercărilor netărmurite, uneĭ politicĭ de hotărîre și de limpezime.

Și preseĭ jidoveștĭ chestiunea pusă pe tapet îĭ e atât de neplăcută, pentru că o deslegare a eĭ ar atinge prea de aproape situația încurcată din Ungaria. Insă Ungaria este azĭ sprijinul cel maĭ puternic al judaismuluĭ în toată Europa. De aceea, acest Stat e socotit de toate ziarele jidoveștĭ ca *Noli me tangere*, deși evreiĭ știŭ destul de bine, că în țĕrile supuse Coroaneĭ st. Stefan, acele lucrurĭ, cu carĭ de obiceiŭ organele jidoveștĭ se ocupă pretutindenĭ maĭ cu zel, sunt călcate în picioare.

De aceea nu poate să ne mire că ziarele arătate se silesc să ne convingă, că în chestiunea de față e vorba de lucrurĭ de mult lămurite.

Die Presse din Viena, un ziar care de obiceiŭ trece de oficios,— dar pe aĭ căruĭ inspiratorĭ noĭ î-am arătat în repețite rîndurĭ—nu vrea să lase să planeze asupră-Ĭ acuzația de superficialitate și zice, că la Viena și la Berlin lumea e înțeleasă cu totul în privința Românieĭ.

Fiind-că însă această *înțelegere* nu e esplicată maĭ de aproape, de aceea noĭ ne ținem de ceea ce acest ziar a publicat acum câte-va zile într'o corespondență din Bucureștĭ.

Acolo se zicea: *Tripla alianță* **nu poate** *să garanteze Românieĭ integritatea. Aceasta se știe de ambele părțĭ foarte bine. De aceea* **România trebue să'șĭ menție neutralitatea, dacă nu vrea să dea de pagubă.**

Din această declarație, numaĭ fraza întâia e—până azĭ—adevĕrată; a doua conține o ignoranță așa de grosolană a faptelor politice, în cât *Die Presse* de sigur nu șĭ-a dat prin ea certificatul uneĭ judecățĭ politice coapte. Neutralitatea Românieĭ, într'un rezboiŭ dintre Rusia și Austria, e o *imposibilitate*, lucru asupra căruia îndoială nu există nicĭ la Petersburg, nicĭ la Berlin și Bucureștĭ. Numaĭ oficioasele din Viena par a nu se fi gândit încă de ajuns la această chestiune elementară.

De alt-fel, la Buda-Pesta se gândește alt-fel asupra acesteĭ chestiunĭ. *Pester Lloyd*, care și el se dă drept oficios, dă de minciună cu cea maĭ mare asprime declarațiile *bătrâneĭ Presse*.

Ziarul unguresc nu dă înapoĭ nicĭ înaintea declarațieĭ, că trecerea Prutuluĭ orĭ ocuparea Dobrogeĭ de către trupele ruseștĭ ar fi un *casus belli* pentru Austria. Curajul acesta, fără pĕreche, ar fi numaĭ atuncĭ esplicabil când tripla alianță întreagă ar fi datoare a declara într'un atare caz resboiŭ Rusieĭ, căcĭ tripla alianță ar fi creată nu numaĭ pentru a apăra starea de lucrurĭ creată prin tratatul de la Frankfort dar și pe aceea creată de Conferința din Berlin.

In contra acestor aserțiunĭ, noĭ trebue să opunem desmințirea cea maĭ categorică.

Tripla alianță se întemeiază maĭ ales pe tratate defensive.

Când, pe timpul gonireĭ prințuluĭ Alexandru al Bulgarieĭ, tripla alianță era să ia mĕsurĭ pentru menținerea situațieĭ create prin tratatul de Berlin, prințul de Bismark declară că Germania nu e obligată la aceasta prin alianța sa cu Austria.

Intocmaĭ același lucru e până azĭ și cu România.

Dacă decĭ, în împrejurările actuale, Rusia ar întreprinde o acțiune contra Românieĭ,—adică, dacă ea ar ocupa Dobrogea cu saŭ fără voia guvernuluĭ român — și dacă pentru aceasta Austro-Ungaria declară rĕsboiŭ Rusieĭ, atuncĭ imperiul german nu e obligat, prin textul tratatelor sale, ca să atace și el pe Rusia.

Dacă Rusia ar ataca pe aliatul nostru, atuncĭ suntem alăturĭ cu dînsul; dacă însă Austria ar declara resboiul, situația ar fi cu totul alt-fel.

Și, fiind-că astă-zĭ Austria cu greŭ ar fi dispusă să atace pe Rusia, dacă nu mobilizează și Germania, de aceea ocuparea Dobrogeĭ de către trupele ruseștĭ n'ar găsi în realitate vr'o împotrivire.

Și tocmaĭ asupra acestuĭ punct voim să insistăm maĭ mult. Pusă în fața acesteĭ eventualitățĭ, nu-Ĭ va remânea Românieĭ alt-ceva de făcut, de cât a se supune presiunilor Rusieĭ și a se pune sub comanda țarismuluĭ.

Aceasta o vor schimba articolele curagioase ale *Pester-Lloyd*-uluĭ tot așa de puțin, precum s'a dat atenție nu de mult strigătelor sale de alarmă pentru înțelegerea ruso-turcă asupra Dardanelelor. Nicĭ tripla alianță n'a urmat îndemnuluĭ pentru o intervenție diplomatică, nicĭ *împărțeala Turcieĭ* nu s'a făcut, cum o cerea fără preget gazeta ungurească.

Se vede că influența reală a celor cincĭ milioane de maghiarĭ asupra mersuluĭ politiceĭ europene nu corespunde probabil de loc mĕsureĭ de putere pulmonară întrebuințată la Pesta.

Presa română are încă până azĭ o atitudine cam îndoelnică față cu această chestiune.

Bucureștiĭ are, cu ceĭ 200,000 locuitorĭ aĭ sĕĭ, două-zecĭ de gazete zilnice; mulțimea acestora coboară în mod simțitor seriozitatea și conținutul ziarelor.

Partea tare a acestor gazete stă în polemica de partid, în vreme ce se trece cu o nepăsare meridională peste chestiile politiceĭ exterioare.

Din această pricină, ne pare rĕŭ că *nu putem să intrăm în o discuție serioasă asupra uneĭ chestiunĭ așa de însemnate ca cea de față cu organele preseĭ române.*

Un singur punct însă trebue să'l relevăm: *L'Indépendance roumaine* ne aduce aminte de explicațiile fostuluĭ ministru de externe Alex. Lahovary, care a declarat în ambele Camere, că România privește chestiunea politiceĭ externe nu ca o chestie de simpatiĭ saŭ antipatiĭ, ci ca o chestie de folos practic. De aceea, România va sta liniștită în atitudinea sa neutrală, până când se va vedea silită a se alipi pe lângă una saŭ cea-l'altă parte.

România însă nu va putea să'șĭ fixeze alegerea de cât asupra aceleĭ părțĭ care-Ĭ va oferi maĭ multe avantagiĭ. Cu greŭ va putea îndeplini România dorința ziaruluĭ *Kreuzzeitung* de a se decide de pe acuma; de aceea, trebue să maĭ avem puțină rĕbdare.

Privită din punctul de vedere românesc, această deducțiune nu e rea; *dar Puterile cele marĭ cu greŭ vor maĭ lăsa Românilor această liniște idilică.*

Rusia stăruește de pe acum, cu tot discursul pacînic al cancelaruluĭ german la Osnabrück; Rusia îșĭ are scopurile sale în peninsula Balcanilor și *misiunea* sa față cu popoarele slave de sub stăpânirea Austrieĭ nicĭ un moment n'a scăpat-o din vedere și astă-zĭ perspectiva politiceĭ ruseștĭ e așa de favorabilă, cum n'a maĭ fost de zecĭ de anĭ: Poarta s'a angajat față cu Rusia ca să rĕmâie neutră și zilele trecute a arĕtat chiar, că e hotărîtă a'șĭ păstra fără șovăire drepturile de suzeranitate asupra Bulgarieĭ.

Prin aceasta se împiedecă, la un moment, dat, ca Bulgaria să atace Serbia pe la spate în cazul când aceasta s'ar pune în potriva Austrieĭ, — lucru care e de o însemnătate ce nu trebue disprețuită. Serbia și Muntenegru staŭ așteptând un semn de la Rusia; Croațiĭ șĭ-aŭ dat pe față în mare parte țelurile lor de a vedea o Croație mare împreună cu Slavoniĭ, Dalmațieniĭ și Bosniaciĭ la expoziția din Agram și aŭ declarat pe față, că, pentru realizarea lor eĭ se bizue pe ajutor rusesc.

Tot ast-fel, în anul acesta, tendințele separatiste ale cehilor aŭ căpătat o hrană nouă prin expoziția din Praga și aceștia sunt legațĭ geograficește cu Rusia prin neamurile Slovacilor și Rutenilor, carĭ

aşteaptă numai de la Ţar scăparea lor din mizeria de acuma.

Exploatarea cea fără de margini a unei populaţii rurale muncitoare dar nedesvoltate în Ungaria de nord şi în Galiţia răsăriteană, exploatare la care sunt părtaşi în aceeaşi măsură maghiarii, jidanii şi polonii, este tocmai acum obiectul observaţiilor celor mai stăruitoare ale tuturor sferelor ruseşti.

De astă-zi deja sute de agenţi ruşi străbat localităţile locuite de slovaci şi ruteni şi promit ţăranilor, cari gem sub jug, liberarea de creditori, îndată ce oştile ruseşti îşi vor face intrarea. Şi oare turburările ţărăneşti de astă primăvară, în Ungaria de nord, n'aŭ dovedit în mod temeinic, că aceste idei aŭ pătruns în realitate în cercurile cele mai întinse ale populaţiei slovace?

Ast-fel mrejele Rusiei aŭ încins Austro-Ungaria pe toată linia nordului şi pe cea a sudului şi avant posturile ei aŭ pătruns până în inima monarchiei. Incă o poziţie îi lipseşte: *Ţările locuite de români.*

Dacă însă va reuşi să supue influenţei ruseşti şi pe românii din Ungaria şi pe cei din regatul României, atunci semicercul e închis şi situaţia monarhiei Habsburgice va deveni *imposibilă de ţinut*. Aceasta nu e numai teoremă; acestea sunt convingerile fie-căruĭ rus şi ale fie-căruĭ slav din nordul saŭ din sudul Austriei, dacă el se îndeletniceşte cu chestiuni politice.

De aceia este de netăgăduit, că cel dintâi pas al politicei ruseşti va fi acela de a încerca să câştige pe România pentru sine, fie cu sila, fie cu promisiuni. Din această cauză noi atragem serioasa luare aminte asupra românismului. *Nu voim peirea Austriei;* dar totuşi nu putem să împiedicăm ca în Germania să nu înceapă a se întreba lumea în nedomirire, dacă nu cumva suntem obligaţi a expune avutul şi sîngele poporului nostru pentru o luptă fără rost.

De aceia, dorinţa noastră cea mai fierbinte, este ca sferele conducătoare din Viena să ajungă o dată la o hotărîre desăvîrşită, să se ridice pentru o faptă, care ar împrăştia toţi norii ameninţători, ce s'aŭ adunat de jur împrejur la hotarele imperiului.

Cel dintâiŭ pas pentru aceasta ar fi o înţelegere neechivocă cu **România, care singură e în stare să apere flancul de sud al Austriei în contra atacului rusesc.**

Dacă România va sta de partea Austriei, atunci nu va exista teama unui atac din partea Serbiei şi Croaţii ar fi siliţi să se explica cu Viena, nu cu Petersburgul, asupra dorinţelor lor.

Alianţa cu România e însă numai atunci cu putinţă, când la Viena îşi vor aduce aminte de cele trei milioane de români, cari trăiesc în sînul monarhiei Habsburgice, şi vor ţine seamă de dreptele lor cereri.

Pentru aceasta, nu e nevoie de ruperea dualismului; este însă nevoie ca Coroana să pretindă de la Maghiari stricta îndeplinire a prescripţiilor Pactului de la 1867. Acest pact n'a dat Maghiarilor *nici un drept* de a desfiinţa de fapt legea naţionalităţilor; de a ataca autonomia bisericei naţionale române, de a Maghiariza gimnaziile române; de a sili pe copii nemaghiarilor, ca de la vîrsta de trei ani să fie băgaţi în institutele de maghiarizare silită, fără confesiune şi conduse de profesoare evreice, şi de a face iluzoriŭ, prin nişte regulamente electorale de necrezut, dreptul de vot a zece milioane de slavi, români şi germani.

La toate aceste nelegiuiri, Maghiarii n'aveaŭ nici-un drept după Constituţia dualistă de la 1867.

Dacă deci Impĕratul Austriei, în calitatea sa de Rege al Ungariei, va face cu energie uz de dreptul şi de influinţa sa şi va sili pe guvernul unguresc ca să înlăture acele călcări de lege, atunci se vor ridica pentru Coroană, la resăritul Monarhiei, milioane de patrioţi; intrigile ruseşti vor fi spulberate şi regatul României ar trebui să intre, în propriul sĕŭ interes, într'o alianţă strînsă cu Austria.

Pentru a dovedi ca încheiere „bărbaţilor de stat“ de la *Pester Lloyd* — cari ne imputaŭ că vorbim de lucruri despre cari nu avem cunoştinţă, — că tot ştim ce-va mai mult asupra celor ce se petrec în Ungaria, de cât cei mai mulţi din Pesta, voim să le mai povestim următoarele:

In faţa situaţiei primejdioase a Austro-Ungariei, patrioţii de baştină ai Maghiarilor, Rossuthiştii nu daŭ înapoi de a întrece cu mult pe tinerii cehi în duşmănie contra statului şi în planuri de înaltă trădare.

Partidul acesta, pentru a ajunge o dată la cârmă şi a îndeplini cu totul ruperea Ungariei de Austria, a încheiat un pact cu conducĕtorii partidului naţional român, cari locuesc în Pesta, — D-nii Vincenţiu Babeş şi Alexandru Mocioni,—pact, în virtutea căruia, la viitoarele alegeri legislative, alegĕtorii români din Ungaria să susţie pe candidaţii partidului independenţei, precum a fost deja ales Ludovic Mocsary la Caransebeş.

De oare-ce Românii sunt în majoritate în 150 de circumscripţii electorale ale Ungariei, Kossutiştii vor avea în viitoarea Cameră peste 200 mandate şi, de oare-ce, nu de mult, opoziţia moderată condusă de Apponyi, s'a declarat duşmană Austriei, chiar *viitoarea perioadă legislativă va aduce ruptura între Austria şi Ungaria.*

Kossutiştii aŭ promis D-lor Babeş-Mocioni, în schimbul acestui ajutor, crearea unui fel de dualism ungaro-român, în Ungaria deslipită de Austria, pentru ca, prin acest mijloc, să ţie sub jug pe nemţii, sĕrbii, rutenii şi slovacii, cari mai trăesc în Ungaria.

D. Babeş, precum a declarat'o camarazilor sĕi în Transilvania, nu dă nici un crezĕmînt acestei făgăduelĭ a partidului luĭ Kossuth; dar crede că declararea independenţei Ungariei va da loc unei lupte sîngeroase între Austria şi unguri, ocasiune de care Românii vor trebui să se folosească fie *pentru a obţine de la coroană autonomia desăvârşită, fie pentru a se desface cu totul şi de Austria şi de Ungaria.*

Noi numim toate aceste politica desperărei, de care Rusia se va bucura din suflet, de oare-ce va veni în joc fortăreaţa Carpaţilor. Ştim că o parte însemnată dintre românii ardeleni inteligenţi sunt hotărîţi a se opune planurilor lui Babeş; dar ne temem că procesul de descompunere politică şi morală e prea înaintat.

Numai o scăpare ar fi, când autoritatea supremă a Imperiului ar interveni imediat pentru ordine şi împăcare.

„Adevĕrul“ la Iaşi

28 Septembrie 1891

In chestia luĭ Brănişteanu, am mai aflat următoarele: D. D-r. în ştiinţele naturale N. Leon, care a întovărăşit pe Brănişteanu la Paris, este cu totul inocent şi a servit, fără să ştie, ca instrument în mâna celor interesaţi. Nu e adevĕrat că a luat 15,000 de fr. nicĭ că s'a dat de Doctor în medicină nicĭ că a schimbat *cincĭ* oteluri în 3 zile, nicĭ că a fost arestat, ci adevĕrul după cum îl spune şi D. Leon ar fi ast-fel:

In ziua de 5 Septembrie veni Brănişteanu la D. Leon care se afla la via sa, şi-ĭ propune să-l întovărăşască până la Paris, unde ar dori să se ducă la profesorul Charcot şi să ia un certificat medical că este sănătos şi ast-fel să scape de rudele lui care vreaŭ să-l declare de ramolit. D. D-r. Leon primi cu mare bucurie a face un voiaj gratis până la Paris, maĭ cu seamă că dorea să viziteze laboratoriile de zoologie de acolo.

Pentru călătorie D. D-r. Leon luă 4000 de fr. ca cheltuelĭ, fiind el, Brănişteanu şi o îngrijitoare de bolnavĭ (garde malade) luată de la spitalul din Viena şi pe care o plătea cu 10 florinĭ pe zi.

Ajungĕnd în Paris trase la otelul Boston rue Louis le grand Nr. 22 unde locui tot timpul cât stătu acolo. Nu trecu mult şi Brănişteanu se înbolnăvi şi atuncĭ D-r. Leon chemând un medic, acesta opină că boala fiind gravă ar face bine să-l transporte într'o casă de sănătate, recomandându-ĭ stabilimentul D-rului Souri Suresnes, ceia ce şi făcu. După 4 zile bătrânul muri, iar D-rul Leon se duse de declară aceasta poliţiei, legaţiunei române şi telegrafiă şi în ţară.

Făcêndu-se autopsia cadavrului de medicii cei mai celebri din Paris se găsi că a murit de o congestiune pulmonară. Doctorul Leon plecă în ţară şi la 27 Sept. sosi în Iaşĭ.

Aceasta am mai aflat până acum remăind ca orĭ ce ştiri ulterioare să vi le comunic în viitoarea corespondenţă.

Er.

***

Corespondentul nostru din Iaşĭ a fost, cu bună credinţă, indus în eroare, de aceia s'a strecurat în corespondenţa sa privitoare la afacerea Brănişteanu maĭ multe inexacităţĭ privitoare la D-nii A. Drăgiçi şi D-nul Riegler.

Publicăm scrisoarea ce acest din urmă a adresat directorului nostru pentru a desminţi acuzaţiile ce i s'aŭ adus.

Domnule Director,

In numĕrul de Vinerĭ 27 Sep. al ziaruluĭ „Adevĕrul“ citesc o corespondenţă din Iaşĭ, care relatează zvonurile ce ar circula în localitate în afacerea Brănişteanu şi cu care mi se atribue şi mie imputarea nedemnă că în calitate de medic aş fi fost cu ceva amestecat într'o speculă uricioasă de banĭ.

Simt de datoria mea să pun un capăt acestor zvonurĭ respândite cu rea credinţă de către unii din cei ce aveaŭ interes să'l pună pe Brănişteanu sub interdicţie. Nu este la cunoştinţa mea să se fi urzit în jurul luĭ Brănişteanu o asemenea speculă.

Este o pură calomnie interesată ce se debitează pe socoteala mea, pentru care voiŭ face respunzĕtor pe aceĭ ce nu 'şĭ pot apăra interesele băneştĭ, fără să arunce asupră'mĭ asemenea infamiĭ.

Primiţĭ D-le Director, încredinţarea consideraţiile mele.

Dr. Em. Riegler

TELEGRAME

ROMA, 59 Septembrie.— *Tribuna* respinge imputarea ce i s'a făcut că ar fi zis că guvernul ar înlocui prin bilete micĭ monezile divisionare metalice, carĭ lipsesc.

Maĭ întâiŭ aceste bucăţĭ sunt acum maĭ abundente de cât în trecut, apoĭ ministrul actual al tesauruluĭ care a contribuit a face să înceteze în Italia circulaţia micilor bilete, nu va permite ca să reapară şi îmbunătăţirea situaţieĭ financiare, care în urma mĕsurilor proiectate de guvern este acum asigurată, va contribui de asemenea să consolideze circulaţia; aceasta este garanţia încă din ultima lege asupra băncilor printr'o reservă metalică tot-d'auna crescândă şi care întrece cu 40 000,000 reserva anterioară.

ROMA, 29 Semptembre.—Asociaţiunile liberale din Valletri aŭ sosit azĭ dimineaţă însoţite de o deputaţie a municipalităţiĭ acestuĭ oraş. La amiazĭ ele s'aŭ dus cu steagurĭ şi muzică la Pantheon. Numaĭ deputaţia municipalităţiĭ a intrat şi a depus o coroană pe mormêntul luĭ Victor Emanoil. Procesiunea s'a despărţit apoĭ în linişte.

INFORMAŢIUNI

Atragem atenţiunea cititorilor noştri asupra articoluluĭ: *Noĭ şi tripla alianţă*, pe care 'l reproducem după *Kreuzzeitung*, şi asupra căruia vom reveni.

Din lipsă de spaţiŭ, vom publica mâine un articol privitor la cele ce se petrec în partidul liberal naţional.

Informaţiunile noastre sunt luate din izvorul cel maĭ autorizat.

Poşta din Galaţi spune că ziarele din capitală sosesc acolo foarte neregulat.

Ce zici, D-le Gorjan?

Acelaş ziar spune că nişte pompieri aŭ fost prinşi furând cu turgoanele din pietrişul de rezervă al judeţului Covurlui dupe soseaua Galaţi-Bîrlad.

Se anchetează faptul.

In ziua de 27 Septembrie D-niĭ Generali Pilat şi Racoviţă aŭ inspectat trupele de la R.-Sărat.

Aŭ rĕmas foarte satisfăcuţi.

Marţi se va juca pentru a treia oară *Doamna Kiajna*, dramă istorică în 5 acte de D-nil Rădulescu Niger şi N. Ţincu.

In editura magazinului de musică *Const Gebauer* a apărut *Sârba Popilor* de G. A. Diniou *cu text comic* de *Turel I. Anastiu*. Preţul 1 leŭ şi 50.

DIN PITEŞTI

Suntem rugaţi a publica următoarele:

Naţionalul, de marţi 24 curent, la rubrica informaţiunilor, anunţă că D. inspector administrativ Pencovici, *ar fi descoperit oare-care neregularităţi în administraţia comunală locală.*

Mĕ miră publicarea uneĭ asemenea informaţiuni în ziarul guvernamental, căcĭ este ştiut de toţĭ orăşeniĭ Piteşteni că D. inspector Pencovici, anchetând cele imputate Primarului D. Vasiliu, nu numaĭ că le-aŭ găsit *neadevĕrate*, dar a dresat un proces verbal de mulţumire pentru buna stare a comuneĭ, dând cu aceasta o satisfacţiune primaruluĭ care era calomniat.

D. Comăneanu, în ziua anchetăreĭ la Primărie, a plecat la Bucureştĭ temĕndu-se de vre-o anchetă şi la Prefectură?

Purtatu-s'a corect D. Comăneanu faţă cu D. inspector administrativ Pencovici.

Credem că D. Pencovici nu va modifica raportul sĕŭ către D. ministru, stabilind nevinovăţia D-luĭ Comăneanu. Vom vedea ce va decide D. Catargiu, căcĭ orăşeniĭ s'adastă cu drept cuvênt la înlocuirea prefectuluĭ, iar nu la revocarea primaruluĭ. Sperăm că D. ministru va da satisfacţie primaruluĭ din Piteştĭ, care este sincera expresiune a orăşenilor cinstiţĭ şi care este în tot dreptul luĭ.

Acestea pentru ziarul *Naţionalul* şi pentru aceĭ carĭ pentru un moment aŭ crezut adevĕrate zisele numituluĭ organ conservator.

Primiţĭ, Domnule Director, mulţumirile mele anticipate.

Piteştĭ, 24 Septembre 1891 **Radu.**

Teatrul viitoruluĭ rĕsboiŭ

Dacă Rusia, îndată după victoria primă şi-ar lua calea spre Brünn la Viena, atuncĭ în prima linie va trebui să îngrijască ca armatele germane să le ţină în şah la alt loc. Succedându-ĭ aceasta, ea poate să ocolească Cracovia, iar nesuccedându-ĭ, atuncĭ nesmintit va trebui să se îndrepteze asupra Cracovieĭ şi să ajungă în posesiunea linieĭ ferate strategice Cracovia-Prerau-Viena şi a linieĭ Cracovia-Csacza-Pojun-Viena. Fără de aceste două liniĭ nu poate progresa spre Brünn şi fără de cuprinderea Cracovieĭ în casul acesta, îşĭ primejdueşte linia de retragere şi-şĭ închide la spate trupele de reserve. Poate, ce-ĭ drept, să încerce a posta în apropierea cetăţiĭ o armată în situaţie puternică de apărare, dar prin aceasta se depărtează de la scopul, ce şi l'a prefipt cu ocasia alegeriĭ acesteĭ liniĭ de atac, adică de-a sfîrşi rĕsboiul cât maĭ în grabă. Tot odată îşĭ împărţeşte forţele de atac. Aceasta însă trage tot atât de mult în cumpĕnă, pe cât de mult orĭ de puţin va şti să lege armata austro-ungară, saŭ şi numaĭ o parte a eĭ, de Cracovia, închizênd'o ast-fel de alte operaţiĭ.

Un pericol cu mult maĭ mare ameninţă la aripa dreaptă din partea corpuluĭ al VIII, care, dinpreună cu corpul V (Pojun) pot s'o separeze de aripa dreaptă, orĭ stângă. Dacă însă îĭ succede să respingă corpul VIII în Boemia, iar pe al V-lea spre Viena, atuncĭ calea spre Viena îĭ stă deschisă, căcĭ pentru apĕrarea acesteia cel mult dacă se vor putea trimite patru corpurĭ de armată dinpreună cu landvehrul.

Piedicile acestuĭ drum sunt bagatele, dar drumul însuşĭ e de natură foarte gingaşă. Numaĭ un aventurier ar cuteza se păşască pe el şi tocmaĭ de aceia e probabil că Rusia va lua această direcţiune de atac, cu toate că ea ştie că dacă pe acest drum pierde un singur atac, prin aceasta ea pierde avantagiile a zece lupte.

Cu totul alt-fel ar fi când Rusia ar lua Cracovia prin asediu. In cazul acesta ea ar pierde lupte uriaşe, fără însă de a i se slăbi posiţia. Dar ca să poată ocupa Cracovia prin asediŭ, ea ar avea lipsă pe acest teren de luptă de cel puţin 300.000 de oamenĭ şi totuşĭ s'ar espune pericoluluĭ, saŭ de a-i se închide linia de retragere, saŭ de a muri de foame. Decĭ pe această cale, care e cea maĭ scurtă, numaĭ aşa va putea ajunge la Viena, dacă va traversa-o cu cea maĭ mare celeritate ce se poate închipui, încă înainte de-a fi atacat din spate şi la cele două aripĭ.

A doua linie de atac e maĭ lungă, iar piedicile încă sunt maĭ multe, însă armata rusească, percurgênd pe ea, are avantagiul, că nu poate fi separată de către imperiŭ, iar de altă parte se poate susţinea cu victualiĭ chiar şi doĭ anĭ de zile. Pe când aceea, armata austro-ungară ar fi silită saŭ să primească lupta deschisă, saŭ predând Galiţia fără vărsare de sânge, armatele noastre să se retragă în Cracovia şi Przmysl. Dacă lupta s'ar sfîrşi cu pierderĭ din partea Rusieĭ, atuncĭ armatele eĭ ar fi nevoite să se retragă în ţara lor; dacă însă ele vor învinge, atuncĭ li-ar succede să respingă armatele noastre în Cracovia. In cazul din urmă Rusieĭ îĭ stă calea deschisă spre Carpaţĭ şi dacă va putea să-ĭ treacă invadând în Ungaria, atuncĭ posedarea Galiţieĭ o va pune în posiţiune de a-şĭ provedea armatele cu cele de lipsă chiar la faţa loculuĭ, putênd ast-fel să-şĭ aştepte în linişte armatele întregitoare din interiorul eĭ. Fără de aceste nu va putea face nicĭ un pas peste Cracovia înainte. In cazul acesta însă, dacă voieşte, va ataca Cracovia, iar daca nu voieşte, între Cracovia şi Przmysl, se va apropia de Carpaţĭ şi prin valea Vág va pĕtrunde în Ungaria. De aicĭ apoĭ poate pleca şi către Budapesta şi către Viena, saŭ de odată asupra ambelor capitale. Dacă în acest drum va suferi o înfrângere, are timp destul pentru a aştepta ajutoare.

Când armatele ruseştĭ aŭ trecut o-dată linia Carpaţilor, atuncĭ Budapesta nu maĭ e apărată de nicĭ o fortificaţie. Dar nu e apărată nicĭ Ungaria întreagă. Avênd apoĭ în vedere, că Ungaria e acomodată, în mĕsură cu mult maĭ mare de cât Austria, spre a susţinea o armată flămânzită, este foarte probabil că armatele ruseştĭ vor trece prin Budapesta la Viena. Trecênd o-dată dincoace de Carpaţĭ, ele nu maĭ pot fi împedecate de cât prin luptă deschisă. E adevĕrat că de cazul acesta stăm cam depărtişor, dar e probabil totuşĭ că, *intr'un caz nenorocit, după Galiţia, va cădea Ungaria pradă învingĕtoruluĭ.*

Că comanda austro-ungară nu se gândeşte a da din mâinĭ Galiţia pe un preţ de nimic, o dovedeşte împrejurarea, că aicĭ s'aŭ edificat cele maĭ puternice forturĭ ale monarhieĭ noastre, adică cetăţile Cracovia şi Przmysl, şi că a cincea parte a întreguluĭ efectiv (în timp de pace 42.000) e concentrată aicĭ. Ba e maĭ mult de cât probabil că armata noastră va lua ofensiva şi încă spre Polonia rusească şi spre guvernămêntul Kiev, împedicând concentrarea oştirilor ruseştĭ fie la Varşovia, fie la Kiev. Dacă aceasta ar succede, atuncĭ linia de avans va fi spre Varşovia, care cetate trebue să fie făcută drept punct de pornire al operaţiilor ulterioare. Tot aicĭ ar trebui să se aştepte reserva şi numaĭ după sosirea acesteia am putea continua operaţiile maĭ departe spre Kiev şi apoĭ spre Moscva.

Spre scopul acesta negreşit ar trebui să coprindem triunghiul de forturĭ: Lukco, Revno-Dubno, ridicate pentru apărarea primejduiriĭ rovinelor numite Rokitno. Fără de posedarea acestor forturĭ, nu poate fi vorba de nicĭ un fel de acţiune spre inima Rusieĭ. Că însă acest triunghiŭ de forturĭ ar putea fi ocupat fără de o suficientă apărare dela spate şi fără de o basă singură de operaţie, despre aceasta se îndoesc ceĭ maĭ distinşĭ capĭ aĭ statuluĭ major militar al nostru fără deosebire. Ele nu vor putea fi coprinse de cât în casul când l'am putea ocoli. Asta însă am putea-o ajunge numaĭ dacă ni-ar succede să respingem pe rând corpurile ruseştĭ din jurul lor, saŭ cel puţin să le silim a se menţinea în neactivitate pe loc.

De odată cu acţiunea aceasta, armata germană şi-ar lua drumul spre Petersburg.

Dacă însă armatelor noastre nu li-ar succede să împiedice unirea armatelor ruseştĭ, atuncĭ noĭ am fi siliţĭ să ne retragem în Galiţia şi încă maĭ înainte de a ne fi închisă calea de retragere în direcţia Kiev-Kasatin.

Ne-am maĭ mărgini atuncĭ numaĭ la împedicarea avansuluĭ trupelor ruseştĭ spre Viena, respectiv spre Ungaria, avênd însă pururea în vedere uriaşă putere cu care Rusia ne va ataca, probabil, pe amândouĕ liniile din urmă...

Acestea sunt combinaţiile numituluĭ ofiţer austro-ungar de rang înalt, se înţelege, că ele sunt numaĭ combinaţiunĭ teoretice, carĭ e întrebare dacă se vor pune şi în praxă tot în aceiaşĭ esactitate, cu care sunt descrise.

PAUL MARGUERITE

AMOR ŞI REZBUNARE

Unsprezece ceasurĭ seara. Trenul accelerat de noaptea din Marsilia, vaporul din Indiĭ va trece prin gara Fontainebleau. O trăsură vine în trapul mare al cailor şi se lipeşte de treptele peronuluĭ. Un lacheŭ sare jos şi deschide uşa. D. şi D-na de Candore se daŭ jos din trăsură. In lumina galbenă a săliĭ de aşteptare prin care trec repede, profilează: el, silhueta luĭ naltă şi tînĕră de gentilom fermier, cu barbă mare blondă; ea, subţirimea eĭ cambrată de prea elegantă Parisiană. D. de Candore tremură de nerăbdare; a avut aşa mare frică că o s'ajungă tîrziŭ; era vina Dianeĭ, căreia 'ĭ trebue totdauna vreme multă până să se gătească. Insă aŭ sosit la timp, o sonerie precipitată anunţă trenul; peste câteva secunde o să fie aci fratele iubit, omul de peste mare, omul pe care 'l iubeşte el aşa de mult, Iacob al sĕŭ, căpitan de corabie, care aduce înapoĭ din mările Chineĭ cuirasatul *Cyclonul*, pe care 'l comandă. O! da, Ludovic de Candore este fericit..! De doĭ anĭ nu 'şĭ a maĭ vĕzut pe fratesĕŭ şi ce bucurie pe dînsul acum ca să 'ĭ recomande pe femeia asta tînĕră pe care nu o cunoaşte încă, pe Diana asta pe care o va iubi ca pe o soră!

Şi un fior mic îĭ trece prin vertebre pecând cu un gest maşinal îşĭ netezeşte barba'ĭ de uriaş blond. Un foc roşu, colo! Pe urmă un uruit care creşte mereŭ în noapte. Şi de odată, dupe o curbă ochiul de cyclop alb al acceleratuluĭ care 'şĭ descarcă scînteile pe railurĭ. Pămîntul vibrează, o boare caldă trece

și înpietrit în strînsoarea bruscă a frînelor trenul se oprește și moare.

— Dar unde este Iacob?...

O secundă, este frica ce are omul că a scăpat trenul, frica de lipsa ființeĭ așteptate. Insă șeful de gară își ia pălăria de pe cap și arată un cupeŭ a căruĭ ușe e deschisă de o mână ce iese dintr'o mânică galonată.

— Colo, domnule conte, colo!

Ludovic sare jos și cunoaște pe Iacob dupe pielița luĭ mată, dupe capul luĭ de medalie antică, dupe aerul luĭ serios și dupe ochiĭ luĭ în fața mări.

— Insfîrșit! însfîrșit!

Și'l strînge cât poate în brațe, scuturat de o fericire care seamănă cu beția.

— Vino, nene, vino, să te recomand Dianeĭ!

Tînĕra femee s'a apropiat, zîmbind. Marinarul se înclină sărutându'ĭ mâna, fără să zică nicĭ o vorbă.

Un minut, Ludovic aiurează de bucurie, vorbind singur, spuind vorbe trunchiate; în pĕtrunzĕtorul fulger de intuiție pe care 'l proectează privirile celor carĭ se regăsesc, dupe o lipsă lungă, i se pare că fratele sĕŭ e prea tăcut. El îl știe însă că este cumpĕtat și flegmatic. Cu toate acestea liniștea luĭ are ceva, un nimic care 'l face să 'șĭ peardă cumpĕtul, o! prea puțin, dar îndeajuns ca să 'l facă să creadă că nu se iubesc de o potrivă. Să fie Iacob plictisit de voiaj, obosit, îmbĕtrînit puțin de meserie? Să fie gelos fiindcă fratele sĕŭ s'a însurat? Nu! este nebunie de nervĭ supraescitațĭ, închipuirĭ absurde! Și el rîde, în trăsură, pe când caiĭ îĭ duc în trap iute, pe drumul alb de lună, prin misterul negru al copacilor.

* * *

Trecură treĭ lunĭ, concediul luĭ Iacob.

La Chateau-Fleuri, proprietatea familieĭ Candore, în toate zilele fuseseră numaĭ petrecerĭ, în onoarea luĭ. Primirĭ de prietenĭ, masă deschisă, preumblărĭ cu luntrea pe verdea și tremurătoarea gârliță Loing, excursiĭ în pădure, comediĭ de salon, toată grația toaletelor deschise preumblate pe verdeața parcuhuĭ, tot vălmășagul de gesturĭ frumoase femeeștĭ la jocul lawn-tennis. Ludovic nu maĭ știuse ce să inventeze ca să facă plăcere luĭ Nenea al sĕŭ, cum îĭ zicea el.

De giaba.

Iacob de Candore tăcea. Se închidea uneorĭ ceasurĭ întregĭ în apartamentul sĕŭ. Acolo, înconjurat de mătăsăriĭ japoneze, de idolĭ de aur cu formele monstruoase, fuma opium, culcat pe rogojinĭ. Acel nu știŭ ce misterios care izbi e magnetic pe Ludovic, în seara sosireĭ, se accentua din ce în ce maĭ mult, făcea să pară și maĭ palidă pielea marinaruluĭ, punea în ochiĭ sĕĭ de mare fața uneĭ negurĭ saŭ culorile schimbătoare ale apeĭ. Numaĭ jocul îl interesa; însă nicĭ un mușchĭ din obraz nu i se mișca nicĭ dacă câștiga nicĭ dacă pierdea une orĭ sume cât de marĭ când juca cu mosafiriĭ casteluluĭ.

Luĭ Ludovic, care era așa de expansiv și bun, nu'ĭ venea bine, se întrista. I se părea că fratele sĕŭ îl iubea maĭ puțin. Dacă cum-va schimbarea asta era provocată de un secret oare care, cuĭ trebuia să'l atribue: ambițiuneĭ, unuĭ amor nenorocit, saŭ numaĭ doruluĭ de mare, sub cerurĭ depărtate? Ar fi voit bucuros să întrebe pe fratele sĕŭ, însă nu cuteza, suferea ascendentul acesteĭ seriosităților, rĕmâind copil în fața frateluĭ maĭ mare, capul familieĭ.

Numaĭ Diana de Candore galvaniza, prin prezența sa, prin veselia rîsuluĭ sĕŭ, prin fîșiitul rochiilor sale, zelul acesta de somn deștept, de reverie tăcută în care trăia marinarul. Saŭ când cânta ea la pian, saŭ când avea fantezia să fumeze câte odată opium, saŭ când îl tîra în buggy, în fața eĭ, în pădure, saŭ când se scălda, în costum de mătase lipit de corp, albă ca fildeșul și sveltă, în gârla verde unde ierburĭ undulaŭ ca niște șerpĭ, totd'auna Iacob ridica pe dînsa sprâncenile'ĭ grele și o urmăreaŭ cu o privire lungă, adîncă și întristată.

După asta vorbea puțin și nu rîdea nicĭ o dată.

— Cine a putut să mi-l schimbe așa? se întreba Ludovic.

Și simțea bine că fratele sĕŭ nu era acĭ, că sufletul îĭ rĕmăsese în altă parte, că lipsea și acum.

* * *

Soare. Din verde, pădurea s'a roșit. Este frumos, însă timpul are una din acele splendorĭ triste care vestesc toamna. Ludovic de Candore simte că i se sîngeră inima. In aceiașĭ trăsură, acelașĭ cal îĭ duce pe acelașĭ drum la gară. Ce iute a trecut vremea! Nenea se duce. Se duce să'șĭ reia comanda corăbieĭ; pe urmă, ve pleca pe alte mărĭ. Și Ludovic încrucișază brațele mușcându-șĭ buzele; inima vrea par'că să'ĭ izbucnească; în momentul acesta așa scurt când se pregătește despărțirea, pentru ce întoarce nenea capul, pentru ce nu vrea să se uite în ochiĭ luĭ? Pentru ce zîmbește așa de urît?

Și misterul, din ce în ce maĭ tare, sugrumă pe Ludovic. I se ascunde ceva. Se'ntoarce, fiind-că aude suspine: Diana plânge cu obrazul într'o batistă. Lucrul acesta cam miră pe Ludovic. Insă este femee, asta probează că ea iubește pe cel care pleacă. Ludovic nu e gelos. Și zîmbește cu drag frateluĭ sĕŭ. Atuncĭ o emoțiune, cea dintîĭ, trece peste obrazul mat al marinaruluĭ; el se roșește și pentru întîia oară lasă ochiĭ în jos.

Trăsura se oprește. Iute-iute D-na de Candore și-a șters ochiĭ. Trec prin sala de așteptare, trec peste linie; de astă-dată aŭ reușit maĭ de vreme. Minute puține, când omul ar vrea să vorbească! Insă pare că un lanț strânge gîtul luĭ Ludovic, o suferință care nu se poate spune, misterul care 'l omoară!

Diana e galbenă ca o moartă. Iacob a întors capul; profilul sĕŭ aspru privește, fix, orizontul, cu un aer pornit, cu un aer de om care lipsește. S'anunță trenul, iacă'l, se oprește: este îmbrățișarea din urmă. Ludovic deschide brațele, însă nu simte comunicarea uneĭ inimĭ care să rĕspundă inimi sale, contactul prietin a două corpurĭ, el a îmbrățișat numaĭ o statue. Și atuncĭ Diana și Iacob s'aruncă în brațe....

Iacob se smulge din brațele care'l țin, se repede fără să se uite înapoĭ într'un vagon; trenul pleacă.

— Nu trecețĭ, domnilor, nu trecețĭ! vine alt tren! zice șeful de gară călĕtorilor carĭ vor să treacă peste linie.

Soneria electrică rĕsună. D-na de Candore, zăpăcită, privește cum fuge vagoanele din urmă; nu se maĭ vĕd, cel care lipsea și venise, a plecat. Iĭ vine să cadă. Bărbatul sĕŭ a priceput tot și, aproape nebun, încet, gîfîind:

— Te iubește, nu e așa?

Ea se uită în ochiĭ luĭ, așa de galbenă, așa de speriată!

El a luat'o de braț și i-l strînge ca și cum ar vrea să 'l rupă.

— Il iubeștĭ?

Ea rĕspunde cu glas slab:

— Da!

— Ah! ah!.. zice el atuncĭ, ca un om care se simte că moare, și o tîraște pe linie pe care vine cu iuțeala mare un tren.

— Nu trecețĭ! nu trecețĭ! strigă lumea, cu groază.

Țipete, șeful de gară se repede. Insă D. de Candore, ca apucat de delir, tîraște pe nevasta sa înaintea trenuluĭ; ea se sbate, țipă grozav, cade între șinĭ tîrînd pe bărbatul sĕŭ. Și trenul trece!

„Groaznic accident!“ aŭ zis ziarele.

Spartali

INTRUNIREA NOASTRA

Cititoriĭ noștri știŭ că ierĭ trebuia să aibă loc la *Orfeŭ* întrunirea provocată de ziarele *Românul* și *Adevĕrul* în unire cu *Clubul muncitorilor* pentru a cere revizuirea procesuluĭ luĭ Cojocaru.

In ultimul moment, antreprenorul saleĭ Orfeŭ refuză de a da sala sub pretextul că are o nuntă.

Bănuelile aŭ căzut îndată — firește — asupra polițieĭ și un confrate a reprodus chiar o vorbă atribuită prefectuluĭ de poliție, care ar fi declarat, că atâta timp cât va fi D-sa prefect, armata nu va fi insultată în întrunirĭ publice.

In urma acestora, Directorul nostru s'a dus la ministerul de interne și a rugat pe D. Deșliu de a potoli zelul vr'unuĭ agent polițienesc prea zelos care a oprit pe antreprenor d'a da sala, după ce o făgăduise.

D. Deșliu a promis că va vorbi cu D. prefect al polițieĭ, care va ordona subalternilor seĭ a nu se amesteca în această afacere.

In urma acesteĭ promisiunĭ, ne am decis a nu ataca poliția până nu vom avea dovezĭ palpabile de vinovăția eĭ, în urma ordinuluĭ ministerial, și ne am pus să căutăm o sală pentru Duminica viitoare.

După multă alergătură, antreprenorul Weimberg s'a înduplecat a ne da *sala Dacia* pentru Duminică 6 Octombrie pe prețul de 300 leĭ, plătițĭ înainte.

Ne am esecutat și sala ne e asigurată.

Acum, fiind-că singurĭ nu putem da toată suma, deschidem o listă de subscripțiune și rugăm pe cititoriĭ noștriĭ bucureșteni să contribue cu cât vor bine-voi, pentru acoperirea sumeĭ.

Lista deschisă, conține următoarele subscripțiunĭ:

Ziarul *Adevĕrul*	50	leĭ.
„ *Românul*	40	„
D. **C. A. Filitis**	40	„
D. **Gr. Ventura**	20	„
D. **F. G.**	5	„
Total	**155**	„

Ne maĭ lipsesc **145** leĭ, pentru acoperirea cărora facem un apel călduros către cititoriĭ noștri bucureștenĭ.

SALA DACIA

Duminică 6 Octombre 1891.

Orele 1 jumĕtate p. m.

INTRUNIRE PUBLICA

La care ziarele *Românul* și *Adevĕrul* împreună cu *Clubul Muncitorilor* convoacă pe cetățeniĭ capitaleĭ pentru a cere

Revizuirea procesuluĭ Cojocaru.

ULTIME INFORMAȚII

D. Dumitru Brătianu a plecat de la Viena la Wiesbaden, unde va sta vr'o 15—20 de zile și apoĭ se va întoarce în Bucureștĭ.

Starea sănătățeĭ D-sale e satisfăcătoare.

—✠—

Sâmbătă 28 Septembrie la orele 8 seara, s'a ținut la *Clubul Muncitorilor*, o întrunire convocată de comitetul clubuluĭ în afacerea Cojoceru.

Aŭ vorbit D-niĭ C. Mille, Ant. Bacalbașa, etc. în fața unuĭ public foarte numeros.

Adunarea a votat o moțiune prin care cere revizuirea procesuluĭ luĭ Cojocaru.

—✠—

D-na Ecaterina Dimitrie Bibescu, născută Bibescu, a dat naștere unuĭ băiat care s'a înscris la primărie sub nume de Nicolae, spre amintirea mult regretatuluĭ principe Nicolae Bibescu, tatăl D-neĭ Ecaterina Bibescu.

Muma și copilul sunt pe deplin sănătoșĭ.

—✠—

Produsul net al serbăreĭ date pentru ridicarea unuĭ bust luĭ Eminescu se ridică la 569 leĭ, care se află în mâinile casieruluĭ Societățeĭ „Tinerimea progresistă“.

—✠—

D. Victor Castano, excelentul profesor de la liceul național din Iașĭ, a dat la lumină cursul sĕŭ de limba franceză sub titlul: *Gramatica franceză cu teme și versiunĭ, cu vocabularele necesare*, în două părțĭ: una conținênd formele regulate (clasa I și II gimnazială); alta cu formele neregulate (clasa II și III gimnazială).

Cărțile D luĭ Castano se recomandă îndeajuns prin numele autoruluĭ lor.

—✠—

D. Emil Racoviță a reușit cel întâiŭ la licența în științe naturale, și va continua studiile sale pentru a obține doctoratul.

Felicitările noastre tênĕruluĭ licențiat care face onoare Românilor la facultatea din Paris.

—✠—

Operațiunile cerealelor în portul Brăila pe ziua de 28 Sept. 1891.

Grâŭ de 54¾ libre 12, grâŭ de 56 libre 12.50, grâŭ de 58 libre 13.60, grâŭ de 57 jum. lib. 13.70, grâŭ de 55 libre 12; porumb de 59 libre 9.60, porumb de 59 jum. lb. 9.80, porumb roș de 60 libre 10.40, porumb noŭ de 61 lib. 9; orz de 42 libre 6.37, orz de 47¼ libre 7.70, orz de 40 jum. lb. 6.12 jum. orz de 43 libre 6.70, orz de 44 libre 6.85, orz de 45 lb. 7; semințe in 14.65; colza de 50 jum. libre 19.25; secară de 53 jum. lib. 13; ovĕz vag. % kilo 10.75.

Cerealele sosite pe apă: Grâŭ 820 hect. Orz 1000 hect. Pe uscat: Grâŭ 3000 hect. Secară 2400 hect. Orz 4800 hect.

Cerealele în depozit pe apă: Grâŭ 314,300 hect. Secară 6000 hect. Porumb 20,000 hect. Orz 23,000 hct. Rapiță 7000 hect Fasole 7000 k. Pe uscat: Grâŭ 274,000 hect. Secară 9000 hect. Porumb 93,900 h. Orz 64,200 hect. Meiŭ 20,000 hect. Rap. sĕlb. 8000 hect.

—✠—

Primim următorul protest:

Sub-semnațiĭ locuitorĭ izraelițĭ din Iașĭ protestăm sus și tare contra obiceiuluĭ ce și-aŭ arogat bogătașiĭ noștri de a numi ca Administratorĭ aĭ spitaluluĭ și cultuluĭ izraelit, oamenĭ după gustul lor, care ne speculează fără control de 3 anĭ și de 12 anĭ la cimitirul izraelit. Cerem după obiceiul loculuĭ care există deja de peste 60 anĭ, ca administratoriĭ spitaluluĭ și cultuluĭ să fie alesĭ de obștea izraeliților prin scrutinul secret și aceĭ ce vor obține majoritate de voturĭ, aceia să fie numițĭ administratorĭ pe un an și socotelile să le deie onorateĭ Primăriĭ conform Art. 117 și 72 din legea comunală. Suntem contra desființăreĭ veniturilor benevole asupra tăereĭ păsĕrilor cușer, fiind-că acesta este cel maĭ lesnicios mijloc pentru noĭ, de a întreține spitalul și cultul, căcĭ, prin plățile lunare nu vom putea plăti și nu dorim ca bogătașiĭ să fie stĕpânĭ pe noĭ. Așa plătim cu toțiĭ egal: fie sărac saŭ bogat și suntem mulțumițĭ; dar prin desființarea plățeĭ asupra tăereĭ pasĕrilor ne va fi imposibil, și așa bogătașiĭ fiind în stare de a deveni stĕpânĭ pe spital, ne vor exploata, și aceasta iar nu o dorim. Dacă D-lor vor să facă o societate, nimenea nu-ĭ oprește; așa dar nicĭ pe noĭ nu ne poate nimenea opri ca să susținem spitalul și cultul după cum ne este maĭ ușor, și bucuroșĭ suntem dacă aceștia vor face o societate și dacă fondul va fi asigurat pentru spital, atuncea cu restul banilor vom face un azil pentru oameniĭ orbĭ ce umblă cerșând pe strade și nimenĭ nu poate trece fără să se lovească de dênșiĭ. Bogătașilor nu le pasă nimic de aceasta. Decĭ rugăm pe onorabilul D. Prefect să facă ca dreptul nostru să nu fie călcat în picioare de câțĭ-va carĭ pretind că aŭ maĭ mult drept, fiind-că aŭ maĭ mulțĭ banĭ de cât noĭ. Alegerea vom face în ziua de 8 Octombre în sinagoga cea mare din Têrgu Cuculuĭ și apelăm la bine-voitorul D-sale concurs, și rugăm pe onor. Primărie, de a ne da și concursul D-sale conform Art. 117 și 72 din legea comunală.

(Urmează 1000 iscăliturĭ).

Iașĭ, 22 Sept. 1891.

Alergările de ierĭ

Vremea a fost foarte frumoasă, cu toate că un vînt rece 'țĭ-aducea aminte de apropierea erneĭ. Lume nu multă. Lojile de rangul întâiŭ eraŭ ocupate toate; cele de al doilea maĭ toate; câțĭ-va Domnĭ și vre-o două-treĭ Doame împestrițaŭ goliciunea tribunelor. Pe câmpul din față, grosul publiculuĭ de un franc era foarte puțin numeros; câte-va trăsurĭ, câțĭ-va călărețĭ și un velociped se încuraŭ pe câmpia deșartă.

La orele două și jumĕtate se dă semnalul că cursele aŭ să înceapă.

Premiul Floreasca

La cursa I, *Premiul Floreasca* de 2000 leĭ, eraŭ înscrișĭ patru caĭ; *Myosotis* al D-luĭ Al. Marghiloman, *Partenaire* al D-luĭ Mihail Marghiloman, *Gizela* D-luĭ Ioan Mala și *Adversaire* al D-luĭ locotenent Gălășescu.

In ultimul moment însă D. Mih. Marghiloman retrage pe *Partenaire* și rĕmân în luptă numaĭ ceĭ-l'alțĭ treĭ.

Myosotis al D-luĭ Alex. Marghiloman câștigă premiul pe distanța de 1500 metri.

In condițiunile acesteĭ alergărĭ era ca învingătorul să fie vêndut cu treĭ miĭ de leĭ. Din causa lipseĭ de cumpărătorĭ, a rĕmas tot al proprietaruluĭ.

Premiul Meri-Nanieĭ

Premiul I de 2000 leĭ și II de 500 leĭ. Aleargă două epe: *Sanda* a D-luĭ Al. Marghiloman și *Amourette* a D-luĭ locotenent Gălășescu. Distanța e de 1,200 metriĭ.

Sanda câștigă premiul I, *Amourette* pe cel de al doilea.

Premiul Jokey-Clubuluĭ

Iarășĭ două premiurĭ: premiul întâĭ de 4500 leĭ și al doilea de 500 leĭ.

Eraŭ înscrișĭ patru caĭ: *Saint-Cyrien* al D-luĭ Al. Marghiloman, *Monnevillete* a D luĭ George S. Panteli, *Loteria* D-lor Malu și Bădescu, și *Monarque* al D-luĭ Simionescu.

Loteria se retrage și remân în luptă numaĭ ceĭ-lalțĭ treĭ.

Saint-Cyrien ese cel dintâĭ; *Monarque* al doilea pe distanța de 300 metri.

Saint-Cyrien e primit în aplause; *Monarque* e un armăsar cu cherestea puternic, dar încă nu destul de bine îmblânzit.

Premiul Cotroceni

Tot două premiurĭ, unul de două miĭ leĭ și altul de 250.

Acĭ lumea se aștepta la o luptă foarte interesantă, căcĭ eraŭ înscrișĭ șapte caĭ; dar treĭ să retrag și aleargă numaĭ patru.

Premiul întâĭ a fost câștigat de *Polenta* D-luĭ Al. Marghiloman și premiul al doilea de *Loteria* D-lor Mala și Bădescu.

Distanța a fost de 2000 metriĭ.

Premiul Otopenĭ

Două premiurĭ: întâiul de 2000 leĭ, al doilea de 250 leĭ. Distanța 3000 metriĭ cu gardurĭ și șanțurĭ.

Eraŭ înscrișĭ patru caĭ: *Villeroy* si *Vertu* aĭ D-luĭ Al. Marghiloman, *P. M.* al D-luĭ căp. Archip și *Le Marsouin* al D-luĭ I. Malla.

Dar *Le Marsolin* se retrage și rămân în luptă numaĭ treĭ.

Cu toate obstacolele alergătoriĭ se poartă foarte bine, se țin aproape unul de altul, sar cu înlesnire șanțurĭ și gardurĭ.

Dintru început *Vertu* e înainte, *Villeroy* se ține lângă ea îndărăt. cu o lungime de gît, în spate alerga *P. M.*

Dar pe la 1500 metri *Vileroy* ese înainte; se menține ast-fel până la sfîrșit. *Vertu* rĕmâne a doua și *P. M.* rĕmâne cu mult îndărăt. La ultimul gard însă *Vertu* derobează, *P. M.* îĭ iese înainte și câștigă premiul al doilea. Intâiul fusese câștigat de mult de *Vileroy*.

Cursa în trap

Aci aveaŭ să alerge caĭ înhămațĭ la trăsurĭ, pentru două premiurĭ: unul de 600 leĭ și altul de 200 leĭ. Distanța a fost de 2400 metriĭ.

Aŭ fost înscrișĭ treĭ caĭ, dar unul s'a retras. In luptă aŭ rĕmas numaĭ *Banquier* și *Fend l'Air*, ambiĭ aĭ D-luĭ Matac.

Fend l'Air a câștigat premiul întâiŭ și *Banquier* pe cel de-al doilea.

Rĕutăcioșiĭ spuneaŭ:

— Insfîrșit, a câștigat și D. Matac în luptă cu el însușĭ.

Se face resumatul:

Aŭ fost 11 premiurĭ. D. Al. Marghiloman a câștigat 5; D. Matac 2; D-niĭ locotent Gălășescu, I. Mala și Bădescu, căpitan Archip Simionescu câte unul.

In banĭ:

D. Al. Marghiloman 10,500 leĭ; D. Matac 800 leĭ; D. locotenent Gălășescu 500 leĭ; D-niĭ I. Mala și Bădescu 250 leĭ; D. căpitan Archip 250. Total 12.000.

Biciușoă.

MERSUL TRENURILOR
Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREŞTI:

Bucureştĭ Iaşĭ, direct de persoane. — Pleacă din Bucureştĭ la ora 7 dim., din Ploeştĭ 8,58 dim., din Buzěŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focşanĭ 1,20 p. m., din Mărăşeştĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Paşcanĭ 9,04 s., soseşte în Iaşĭ 11,20 s. — Accelerat, pleacă din Bucureştĭ 9,35 seara, din Ploeştĭ 11,04 noaptea, din Buzěŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1,46 dim., din Focşanĭ 2,43 dim., din Mărăşeştĭ 3 26 d., din Adjud 4.13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Paşcanĭ 8,40 dim., soseşte în Iaşĭ la 10,45 dim.

Bucureştĭ-Vasluĭ, Brăila-Galaţĭ, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ la 7,50 seara, din Ploeştĭ 9,42 seara, din Buzěŭ 11,41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focşanĭ 1,37 nóptea, din Mărăşeştĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., soseşte în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galaţĭ, din Buzěŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea. din Barboşĭ 3,22 d., soseşte în Galaţĭ 4 dim.

Bucureştĭ-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 7,10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteştĭ 9,38 seara, din Costeştĭ 10,06 seara, Slatina 11,27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiaşĭ 1,40 dim., din Turnu-Severin 3.40 dim., soseşte în Vêrciorova 4.02 dim. — De persoane pleacă din Bucureştĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim. din Goleştĭ 11,04 dim., din Piteştĭ 11,37, din Costeştĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4.11 p. m., din Filiaşĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, soseşte în Vêrciorova 8,30 s. — **Fulgerul** pleacă din Bucureştĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteştĭ 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,45 seara, din Filiaşĭ 10,30 seara, din Turnu-Severin 12,38 noaptea, soseşte în Vêrciorova 1,00 noaptea.

Bucureştĭ-Craiova, direct persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 2.35 p. m., din Titu 3,57 seara, din Goleştĭ 5.24 seara, din Piteştĭ 5,50 seara, din Costeştĭ 6,20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 soseşte la Craiova 10,05 s.

Bucureştĭ-Piteştĭ, direct persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleştĭ 9.44 d., soseşte la Piteştĭ 10,44 d.

Bucureştĭ-Galaţĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 9,40 d., din Ploeştĭ 11.48 d., din Buzěŭ 2,55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboşĭ 5,59 p. m., soseşte Galaţĭ 6,35 seara.

Acelaşĭ tren spre Tecucĭ. — Pleacă din Buzěŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3,49 p.m. din Focşanĭ 7,48 seara, din Mărăşeştĭ 8.30 seara, soseşte Tecucĭ 9,45 seara.

Bucureştĭ-Predeal, direct accelerat — Pleacă din Bucureştĭ 4.40 p. m, din Ploeştĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, soseşte Predeal 9,25 seara.

Accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 7,40 d., din Ploeştĭ 9,27 d., din Câmpina 10,26 d., din Sinaia 11,38 p. m., soseşte Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 8,50 d., din Ploeştĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., soseşte Predeal 1,56 p. m.

Bucureştĭ-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureştĭ 5,35 dim. soseşte Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureştĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., soseşte Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureştĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, soseşte Giurgiŭ 7,48 s.

Bucureştĭ-Călăraşĭ, Feteştĭ-Slobozia, pleacă din Bucureştĭ 7,50 dim., soseşte Călăraşĭ 12,20 p. m. Feteştĭ 11,53 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREŞTI:

Din Iaşĭ 7,30 d. şi la 9,55 seara.
Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.
Din Predeal 12,10 p. m. 8,50 s. şi la 9,30 seara.
Din Galaţĭ 8,40 dim. 5,10 s.
Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane
Din Craiova 1 p. m.
Din Piteştĭ 9,10 seara.
Din Călăraşĭ 6,25 s.
Din Giurgiu 3,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. şi 7,20 s. persoane

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU. TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.